

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Práce s neuměleckým textem

Styl řečnický

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

Vážený pane řediteli, vážené paní profesorky a páni profesori, vážené dámy a pánové, vážení hosté.

Dovolte mi, abych Vás jménem všech maturantů třídy 4. C co nejsrdečněji přivítala na maturitním plese Obchodní akademie v Olomouci.

My všichni, kteří zde za chvíli budeme dekorováni, jsme na této škole strávili celé 4 roky. Potýkali jsme se s jazyky cizími i s tím mateřským, se zákony právními, účetními a s pojmy ekonomickými, s našimi profesory i spolužáky.

Nejeden z nás si možná vzpomene na 1. září roku 2000, kdy si pomyslel, že se v budově našeho ústavu nejméně ztratí a že následné roky studia budou nekonečnou cestou.

Již záhy jsme poznali, že cesta za poznáním a vědomostmi není snadná. Často jsme měli (a někdy ještě máme) pocit, že se na nás vše valí, že naděje do nás vložené přijdou vniveč a že úspěšné zakončení středoškolského studia je pro nás nedosažitelná meta.

Avšak díky snaze naší a snaze všech našich profesorek i profesorů jsme překonali i ty nejtěžší překážky. Děkujeme jim, že svojí vytrvalostí a trpělivostí nám pomohli pochopit, že vzdělání má trpké kořeny, ale sladké plody. Víme, že studiu nedáváme tolik, kolik si zaslouží, že naše docházka má stále ještě rezervy a že jsme našemu třídnímu profesorovi připravili nejednu těžkou chvíli.

Nesmíme, ale ani nechceme zapomenout na naše kamarády a přátele, kteří nás vždy na poslední chvíli dokázali zachránit od toho, abychom se z množství učiva nezbláznili. Opomenout nesmíme ani naše minulé a současné lásky, naše ostatní přátele či nepřátele a vůbec všechny ty, na které bylo zapomenuto.

Teď jsme tady - v posledním a rozhodujícím ročníku. V květnu nás čeká maturita – zkouška, která znamená vstup do světa dospělých. A právě v květnu se ukáže, jak jsme si Vaše dobře míněné rady vzali k srdci.

Vám všem bychom chtěli vyjádřit náš upřímný obdiv a uznání za to, že jste to s námi, ale i my s vámi, ve zdraví přežili. Vydržte s námi až do konce, držte nám palce a vězte, že úspěšně složená maturitní zkouška bude našim největším díkem Vám všem.

(Kateřina. Olomouc. Proslov č. 12. Team maturita. cz. [cit. 2014-02-10].
Dostupné z: http://www.maturita.cz/akce/proslovy_na_plesy.asp)

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

1. Uveďte, jaká je funkce daného neuměleckého textu.

- ✓ Hlavní funkce textu je sdělná, přesvědčovací i výzvola.

2. Určete funkční styl textu a připomeňte jeho charakteristické rysy.

- ✓ Daný text patří k řečnickému stylu.
- ✓ Autor textu se snaží zapůsobit na posluchače.
- ✓ Je to text, který je určen především k mluvené prezentaci.
- ✓ Je patrné, že je text promyšlený a předem připravený.
- ✓ Text vyžaduje promyšlenou stylizaci.
- ✓ Text je působivý a dané situaci přiměřený, může působit emotivně.
- ✓ Řečník je s posluchači v přímém kontaktu.
- ✓ Během projevu se často využívají i nonverbální prostředky – mimika, gesta.
- ✓ Proslov vyžaduje dobrý přednes – zřetelná artikulace, vhodné tempo řeči, náležitá síla hlasu, práce s intonací.
- ✓ Kultivovanost přednesu.

3. Který slohový postup se v daném textu uplatňuje?

- ✓ V textu je využit tzv. řečnický postup – využívá znaků informačních i úvahových.

4. Pojmenujte slohový útvar daného textu a doložte jeho charakteristické rysy.

- ✓ Jde o slavnostní proslov na maturitním plese.
- ✓ Proslov – projev menšího rozsahu.
- ✓ Příležitostní řeč – přivítací proslov.
- ✓ Text je veřejný a oficiální.
- ✓ Komunikační útvar – dialog mluvčího s mlčícím adresátem.
- ✓ Text je srozumitelný a přehledný.
- ✓ Pevná kompozice – oslovení, přivítací formule, rekapitulace, výzva, poděkování.

5. Jmenujte další útvary tohoto stylu.

- ✓ Politická řeč – agitační projev, obhajoba
- ✓ Soudní řeč – obžaloba, obhajoba
- ✓ Odborné řečnictví – přednáška, referát
- ✓ Duchovní řeč – kázání, projevy k jubileím vědců
- ✓ Projev pohřební
- ✓ Příležitostná řeč – jubilejní, pozdravné a přivítací projev, přípitky, hlášení

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

6. Které jazykové prostředky jsou typické pro daný styl. Doložte z textu.

- ✓ Jazykové prostředky přiměřeny dané situaci.
- ✓ Text je psán spisovnou češtinou.
- ✓ Je využito obrazných prostředků – nekonečná cesta, cesta za poznáním, přijdou vniveč, nedosažitelná meta, vzít si k srdci, trpké kořeny, ale sladké plody - pro oživení proslovu.
- ✓ Jazykový humor a nadsázka – přežili jsme to, naše docházka má rezervy, z učiva se nezbláznit, vše se na nás valí ...
- ✓ Výrazy knižní povahy – opominout, potýkat se...
- ✓ Využití kontrastu – přátelé i nepřátelé ...
- ✓ Větný paralelismus - ...že se na nás vše valí ... a že úspěšné zakončení ...
- ✓ Použití výčtu – Potýkali jsme se s jazyky cizími i s tím mateřským, se zákony právními, účetními ...
- ✓ Kontakt s posluchači – použití 1. osoby plurálu (vtahuje posluchače do své úvahy).

7. Doplňte chybějící informace o stylu.

Rétorika označuje jednak nauku **o řečnictví**, ale také individuální komunikační schopnosti a dovednosti mluvčího. Zakladatelem rétoriky je považován **Aristoteles**, řecký filozof a všestranný vědec. Ve svém díle **Rétorika** zdůrazňuje význam tohoto umění a uvádí způsoby, jak o ústní projev pečovat. Vrchol řečnické praxe dosáhl římský řečník **Cicero** se svými rozmanitými a působivými proslovy.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Kateřina Francová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod